

Μάθημα 4

Κανόνες για τα αποδεικτικά μέσα

Ποια αποδεικτικά στοιχεία λαμβάνονται υπ'οψη σε μια δίκη;

Μαθησιακός στόχος	Να κατανοήσουν τους κανόνες για τα αποδεικτικά μέσα σε μια δίκη.
Εργασίες μαθητών	Να κατανοήσουν το είδος αποδείξεων που υπολογίζονται σε μια δίκη και το είδος αποδεικτικών στοιχείων που θα ήταν λάθος να χρησιμοποιούνται.
Υλικά	Κάρτες συζήτησης (φυλλάδιο μαθητή 8.2) για κάθε ομάδα 4-6 μαθητών.
Μέθοδος	Εργασία σε μικρές ομάδες και συζήτηση όλης της τάξης.

Γενικές πληροφορίες

Ένα από τα βασικά στοιχεία κάθε συστήματος πτοινικής δικαιοσύνης είναι ένα σύνολο κανόνων που καθορίζει τι είδους αποδείξεις πρέπει ή δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται σε μια δίκη για να είναι δίκαιη. Για παράδειγμα, μπορούν να χρησιμοποιηθούν «φήμες» (δηλαδή, αποδείξεις που δεν προέρχονται από τον ίδιο τον μάρτυρα αλλά του μεταφέρθηκαν από άλλο άτομο), μαρτυρία που αποκτήθηκε κατόπιν βασανισμού ή απειλή βίας ή μαρτυρία που αποκτήθηκε μέσω “καθοδηγητικών ερωτήσεων”, δηλαδή, ερωτήσεων που βάζουν τα λόγια στο στόμα του μάρτυρα;

Το μάθημα

Ο/η εκπαιδευτικός αρχίζει το μάθημα παρουσιάζοντας την ακόλουθη διάταξη από την ΕΣΔΑ (1950), σε προφορική και γραπτή μορφή στον πίνακα ή έναν πίνακα σεμιναρίου:

“Κάθε πρόσωπο που κατηγορείται για αδίκημα πρέπει να θεωρείται αθώο μέχρι αποδείξεως της ενοχής του σύμφωνα με τον νόμο.”

Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (1950), Άρθρο 6, Νο. 2

Οι μαθητές καλούνται να εξηγήσουν αυτή την διάταξη. Ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να προσθέσει το αρχικό τεκμήριο αθωότητας. Οι μαθητές πρέπει να κατανοήσουν τη σημασία αυτής της αρχής για δίκαιη δίκη, και να μάθουν ότι ένα πρόσωπο που κατηγορείται μπορεί να καταδικαστεί μόνο αν υπάρχουν επαρκείς μαρτυρίες που αποδεικνύουν την ενοχή του. Σε αυτό το μάθημα, θα εξεταστούν οι κανόνες για τα αποδεικτικά μέσα σε μια δίκη.

Οι μαθητές πρέπει να σχηματίσουν ομάδες των 4-6.

Ο/η εκπαιδευτικός τους μιλά για την περίπτωση μιας δίκης. Αφορά σε έναν νέο άνδρα που ονομάζεται Μάνουελ, και κατηγορείται για την κλοπή του αυτοκινήτου του κ. Kay. Αυτό το αυτοκίνητο εξαφανίστηκε από την αυλή του σπιτιού του ιδιοκτήτη του ένα βράδυ και βρέθηκε εγκαταλειμμένο έξω από το χωριό την επόμενη μέρα. Του είχαν ρίξει πετρέλαιο και του έβαλαν φωτιά. Ο Μάνουελ συνελήφθη από την αστυνομία με την κατηγορία της κλοπής και πρόκλησης ζημιάς.

Στη συνέχεια, ο/η εκπαιδευτικός δίνει στις ομάδες κάρτες συζήτησης. Κάθε κάρτα περιέχει ένα αποδεικτικό στοιχείο που θα χρησιμοποιηθεί στο δικαστήριο για να αποδειχθεί ότι ο Μάνουελ είναι ένοχος.

Από τις ομάδες ζητείται:

- να βάλουν σε σειρά τα αποδεικτικά στοιχεία – από το ισχυρότερο στο πιο αδύναμο*
- να αποφασίσουν αν κάποια αποδεικτικά στοιχεία πρέπει να αποκλειστούν γιατί είναι άσχετα ή άδικα.

Οι ομάδες παρουσιάζουν τις ιδέες τους και έρχονται σε συμφωνία σχετικά με τα αποδεικτικά στοιχεία που θα χρησιμοποιηθούν και αυτά που θα αποκλειστούν.

Ο/η εκπαιδευτικός ζητά από τους μαθητές να επιστρέψουν στις θέσεις τους και να σκεφτούν:

- Τι ερωτήσεις θα έπρεπε να κάνει το δικαστήριο στους μάρτυρες ή στον Μάνουελ; Γιατί;
- Θα ήταν άδικο να θέσει το δικαστήριο κάποιες συγκεκριμένες ερωτήσεις; Αν ναι, τι είδους ερωτήσεις είναι αυτές;

Οι ομάδες παρουσιάζουν τις ιδέες τους, και όλη η τάξη με συλλογική εργασία, προσπαθεί να καταγράψει τα είδη αποδείξεων και τα είδη ερωτήσεων που θεωρούν ότι δεν θα έπρεπε να χρησιμοποιούνται σε ένα δικαστήριο.

Αν υπάρχει χρόνος, μπορεί να ακολουθήσει εργασία με έρευνα. Ως εργασία για το σπίτι, ανατίθεται στους μαθητές να ερευνήσουν τους κανόνες για τα αποδεικτικά μέσα που εφαρμόζονται στα ποινικά δικαστήρια της χώρας τους και να παρουσιάσουν τα αποτελέσματα στο επόμενο μάθημα.